

Космічна Україна: статус зберігається, а програма оновлюється

Олександр МИХАЙЛЕНКО

«Дніпро» та «Зеніт» стартували з метеорологічними супутниками дистанційного зондування Землі, а «Веги» – з експериментальним багаторазовим космічним кораблем, створеним *ESA* й призначеним відпрацювати технології, які застосовуватимуться під час

розроблення нових космічних апаратів багаторазового використання, супутником *Sentinel-2A*, що є частиною глобальної європейської системи дистанційного зондування Землі, й космічним зондом *ESA*. Цей зонд протестує технології, розроблювані для запланованого на 2034 рік запуску обсерваторії, яка має реєструвати гравітаційні хвилі.

За нинішніх надскладних умов Україна зберігає престижний статус космічної держави. Торік здійснено п'ять успішних пусків. На орбіту виведено ракети-носії «Дніпро» та «Зеніт», розроблені Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне» ім. М. К. Янгеля» та виготовлені Державним підприємством «Виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод ім. О. М. Макарова» в кооперації з іншими підприємствами, а також три ракети-носії «Вега», розроблені Європейським космічним агентством (*ESA*) спільно з Італійським космічним агентством (*ASI*), з українськими двигунами.

Про світове визнання України космічною державою свідчить той факт, що в жовтні 2015 року на 66-му Міжнародному астронавтичному конгресі, організованому Міжнародною астронавтичною федерацією, уперше її віце-президентом обрали представника України – генерального конструктора-генерального директора ДП «КБ «Південне» Олександра Дегтярева. Йому довірено чи не найважливішу сферу відповідальності керівників федерації – зв'язки з промисловістю.

Цьогоріч є плани поглиблення й розвитку міжнародного співробітництва України в космічній галузі з виходом на нові ринки. За словами голови Державного космічного агентства України Любомира Сабадоша, під час візиту до США українська делегація дала американським партнерам чіткий сигнал: «Ми хочемо бачити українську космічну промислову інфраструктуру партнером у забезпеченні програм, які веде *NASA*».

Під час візиту у відповідь делегація *NASA* ознайомилася з дніпропетровськими КБ «Південне» й Південним машинобудівним заводом, що задіяні в міжнародній кооперації зі створення ракети-носія *Antares*, яка за програмою *NASA* забезпечує доставку вантажів на міжнародну космічну станцію. Американські фахівці були задоволені побаченням і вивчатимуть отримані пропозиції, зокрема зі створення нового двигуна для ракети-носія. За підсумками візиту *NASA* також запропонувало українським фахівцям узяти участь у наукових експериментах на міжнародній космічній станції.

Як вважає Любомир Сабадош, для розроблення нового двигуна й проведення його випробування потрібно, щоб нова Загальнонаціональна цільова науково-технічна космічна програма на період до 2022 року передбачала кошти на виконання цього завдання. Дещо, на його думку, мала б передбачати й чинна до 2017 року космічна програма, яку нині переглядають.

«Якщо присутність України на світовому космічному ринку – це справді державна стратегія, то необхідно почати хоча б частково фінансувати з бюджету створення нових розробок, а вже потім залучати на їхній розвиток кредитні ресурси та інвестиції, як це прийнято в усьому світі», – стверджує голова Держкосмосу.

